

VRAAG EN ANTWOORD

De Heer **Guido Cornelis** zit met de volgende vragen :

Karel AERTS, zoon van mijn betovergrootouders aan moederszijde (een Nederlander), woonde als broodbakker te Gent “In het oud Kasteel” toen hij huwde op 29.5.1850.

Wie kan dat “oud Kasteel” situeren als straatnaam of anders ?

Petrus Jacobus, mijn overgrootvader, was hovenier en woonde in de Sleutelstraat te Gent toen zijn derde zoon op 6.11.1840 geboren werd. Waar bevond zich deze straat toen, of kreeg zij een andere benaming sindsdien ?

De Heer **David Maes** schreef ons :

Het antwoord op de vraag van de Heer **G. Poelman** in Gh. T. 1989 nr. 6, blz. 361 kan teruggevonden worden in : “Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen - Stad Gent - 4 N C, Gent 1982, blz 23/30 (Citadelpark) en blz 145/148 (Kortrijksesteenweg)”. Hieruit citeren we dat de Kortrijksesteenweg zelf werd aangelegd in de periode 1716/1720. Het eerste gedeelte van de Kortrijksesteenweg vormde oorspronkelijk de westelijke aflijning van de voormalige Hollandse citadel. Nadat de stad het terrein in 1870 had verworven, werden na de goedkeuring van het urbanisatieplan van J. Hofman in 1874 het Citadelpark en de aanpalende straten en lanen aangelegd. Het neoclassicistisch gebouw op de hoek van de Charles de Kerchovelaan

en de Kortrijksesteenweg, beter bekend onder de naam café Rotonde werd opgetrokken in 1876 naar een ontwerp van architect E. Neiryck uit Brussel.

Op de vraag van de Heer **Corneel De Ceuninck** (Gh. T. 1989 - Nr. 5 - p. 294) ontvingen wij het volgende antwoord van de Heer **André Verbeke** : Het statig herenhuis dat zich verheft op de Kalandenberg Nr. 1 tussen de Oranjeberg en de Borreputsteeg werd gebouwd in de jaren 1880-1882 en nam de plaats in van 4 huizen, nl. Oranjeberg 2 en Kalandenberg 1-2-3, alsmede een groot stuk hof in de Borreputsteeg. Sedert 4 oktober 1855 woonde aan de Kalandenberg 1 de familie De Potter bestaande uit 4 personen. De vader Charles was graveerder op metaal (°Gent 28-7-1816 - †Gent 14-2-1866). Na zijn dood zette de weduwe de zaak verder met haar twee zoons, Alphonse en Charles jr. Zij woonden daar tot 29-3-1879. Daarna kwamen daar wonen Alfred Vermeulen (°Gent 27-6-1821), grondeigenaar, met zijn echtgenote Caroline de Gourcy Serainchamps (°Namen 13-1-1830). Zijn adres luidde Kalandenberg 1-3. Blijkbaar had hij dus het ganse blok gekocht, Oranjeberg inbegrepen. Hij kwam van de Brabantdam 103. Dit is het huis in de hoek naast de Protestantse Tempel aldaar. In de Wegwijzer van 1882 is het alreeds Nr. 1 geworden. In 1885 komt daar in- of bijwonen Graaf Charles de Diesbach, eigenaar, hij zal daar blijven wonen tot 1919 toen het herenhuis de Handelsbank werd. In 1901 wordt het de Diesbach de Belleroye. Ook Alfred Vermeulen komt in 1889 of iets vroeger op de proppen met een naamaanhangsel, nl. de Mianoye. Het is nochtans gebleken dat hij dit appendix ten onrechte droeg. Mianoye is een gehucht met een groot kasteel in de gemeente Assesse op 17 km. ten zuid-oosten van de stad Namen, vanwaar Vermeulens vrouw afkomstig was. Heeft hij dat kasteel gekocht of is hij naar ginder gaan wonen ? In elk geval in 1902 woont hij niet meer aan de Kalandenberg. In de Gouvernmentstraat 14 woonde een E. Vermeulen de Mianoye (een zoon of broer ?) die in 1903 verhuisde om plaats te maken voor d'Udekem d'Acoz. Beide Vermeulens verlieten Gent.

Vraag van de Heer **Willy Lippens** :

In ons tijdschrift van 15 nov. jl. verscheen een interessant artikel aangaande Joseph-Pierre Braemt (pp. 305-309).

J.P. Braemt is mij bekend als graveur van diverse eretekens en médailles uit de periode 1830-1847 (waaronder "Médaille pour acte de courage et de dévouement 1831").

Mijn modeste verzameling medailles voor "Daden van menslievendheid, zelfopoffering en moed" bevat onder meer 2 items uit het Gentse, nl. op naam van 1) N.G. Feyerrick, Gand, 8 mars 1854.

2) L. Brack, à Ledeberg, 14 nbre 1844.

Is het mogelijk de toekenningsomschrijvingen te achterhalen waarom aan deze personen een medaille werd verleend ?

Heeft u enig idee welke archieven (diensten) mogelijks een antwoord kunnen geven op deze vraagstelling ?

LEZERS SCHRIJVEN ONS

Van de Heer **Georges Broget** wonende op de Poel ontvingen wij het volgend schrijven :

In het kader van de zeer interessante artikelenreeks "Uit de Geschiedenis van de Gentse Bruggen" van de hand van de heer M. Labyn in "Ghendtsche Tydinghen" handelde de auteur in het nr. 2 van de 16e jaargang 1987 op blz. 98 en 100 eveneens over de Torrepoort en -Brug.

Deze verdwenen Torenbrug, Torrebrug of Turrebrug, evenzeer als de eveneens verdwenen Torrepoort, Turrepoort, ook Torhoutpoort genoemd, interesseren mij in het bijzonder en dit in het raam van het opzoekingswerk dat ik sinds jaren verricht in verband met de Poel, Houtlei, Sint-Michielstraat en omgeving.

Tijdens de uitgebreide wegenis- en rioleringswerken, die in de loop van het jaar 1988 op de Poel werden uitgevoerd, heb ik, meer bepaald in de loop van de maand maart 1988, een deel van de machtige en indrukwekkende funderingen van de de Torens van de Torrepoort, een van de oudste en grootste poorten van Gent opgetrokken in de 12e eeuw, zien bloot leggen. Een buitengewoon schouwspel voor wie dat stuk geschiedenis van onze Stad kent. Het was slechts met de grootste moeite dat men stukken van deze grondvesten van de Toren aan de kant van de Poel, die als het ware één grote blauwe rotsmassa vormden, heeft kunnen verwijderen met behulp van zwaar materiaal. Ik heb trouwens niet nagelaten enkele van de grote brokstukken, die voor het overige gewoon afgevoerd werden, te recupereren als aandenken aan wat eens de machtige Torrepoort op de Poel was. In die dagen heb ik ook heel wat aantekeningen gemaakt in verband met wat na de graafwerken weer zichtbaar werd.

Ander punt. Bij mijn opzoekingen op het Gentse Stadsarchief heb ik een stuk gevonden dat deel uitmaakt van de Atlas Goetghebuer (inv. 70/16 a : uittreksel van de verkoopbrief van het Alexianenklooster) "extrait du placard dont la vente se fera le 25 novembre 1862 de l'enclos de l'ancien Couvent des Alexiens situé à Gand". Zoals de lezers weten, was dit Alexianenklooster gebouwd op de omwalling tegen de Houtlei, "de broederkins up de Veste", ook Cellebroers of Schokkebroers genoemd. Voornoemd

dokument maakt er melding van dat op 25 november 1862 door notaris Eggermont de grond verkocht werd van het oud klooster der Alexianen en dat het de notaris Claeys was die het goed kocht als mandataris van de heer Piers de Raveschoot.

Welnu, op het plan van voornoemde verkoopbrief staat de brug, die destijds over de Houtlei heen, Poel en Hoogstraat verbond (de Torenbrug dus) aangeduid met naam "Pont de la Tour Rouge". Dit laatste is natuurlijk totaal fout en het is wel opmerkelijk en zelfs onbegrijpelijk dat een dergelijke vergissing voorkomt op een notarieel dokument.

De "Pont de la Tour Rouge" of Rode Torenbrug heeft wel bestaan maar ze was elders gelegen. De heer M. Labyn vermeldt ze trouwens in de lijst van de verdwenen bruggen (Ghendtsche Tydinghen, 16e jaargang 1987 nr. 1) en ze is aldaar ook aangeduid op een afbeelding van een deel van het kadastraal plan van 1855. Ze was gelegen aan de Rode Torenkaai, niet ver van de St.-Jorisbrug.

De Torenbrug aan Poel en Hoogstraat, over de Houtlei, was dus een heel eind verwijderd van de Rode Torenbrug. Ze hadden met elkander niets te zien.

Indien het nodig is om het nogmaals te herhalen, moge uit bovenstaande blijken hoe voorzichtig men moet zijn wanneer men stukken raadpleegt zelfs wanneer deze, wegens hun karakter of oorsprong (in dit geval notarieel) als betrouwbaar voorkomen.

Ik heb gemeend Uw lezers dienstig te kunnen zijn door hen mededeling te doen van mijn bevindingen terzake.

GÈNSCHE PRÂOT

- Mietse, zei Trientse Dewaoker tegen heur dochterke van zes jâor : Gao mij ne kîer hierover in 't wijnkelke om ne cens peper in ne cens zijt.

- Jao ek, moeder, zei Mietse.

- Pakt en talûurke mee, mij schaopke, in doe het er alle twêëen op; mâor goed oplette da g'het nie en meingelt.

- Nîen ek, moeder, zei Mietse, in ze trok wig.

- En valt er nie mee, mijn eingelke, riep z'an de deure; goed u komiskes doen.

't Es zak e verstandeg kind, zei ze tegen heur gebuurvrêwe; 'k mag heur al doen doen da'k wille, 't es altijd zuust.

In 't wijnkelke steldege Mietse heur op heur teentzes in stakt heur talûurke bove den tûug.